

Noorkotkaste põhimõtete rakendusest ja teisist tähelepanekuist laagreis.

Noortemagister K. Liping,

Osa võtnud õige mitmeist laagrist käesoleval suvel, tundub vajadus esitada mõningaid muljeid asjaosalistele ja teistele juhtidele vaikseks arvustamiseks ja seisukohavõtmiseks.

Kõige selle suurepärasuse sekka, mis laagriolu pakub, lööb vahest ometi seesmiselt kibedaid vastuolulisi momente noorkotkluse õilsaile sihtide taotlusele mõni aluselt kõrvaleni hkunud põhimõte.

Korraldati parimate lootustega esimene üleriiklik võistlejate laager Viljandis. — Tulid kokku poisid, milliseid varem vaevalt nähtud selliste ürituste puhul, — tavalise poistepere kõrval üldiselt paar vaksa pikemad. Erakordse nähtuse puhul ikka lööb ajju kahtlane ja ebamugav aimus. Vanasti kunagi (mitte Noorte Kotkaste ajal) seisis mul rühma nimekirja sabas mõned pikemad ja sitkemad poisid, olid nagu sinna unustatud, jäänud maha kustutamata, ja et nad ei „seganud“ tavalisi rühma- ja salgakoondusi harvemagi osavõtuga, siis jäid nii silmapaari vahele.

ei puudu neil kindlad võtted. (Näiteks kas või kirve käsitsemine. Meie kõik oskame käsitseda kirvest, vähemalt arvame seda. Kas jääb see ka nii laagriolukorras? Vist mitte. Laagris märkame, et lihtne kirve käsitleminegi on oskus omaette. Samuti ka lõkke tegemine. Tähelepanekute varal on selgitatud, et laagritegevusel saadavatest haavadest moodustavad suurema protsendi kirve- või tulehaavad.) Näeme seega, et lihtsaimgi katsenõue, olgu see siis teoreetiline või praktiline, avardab meile laia tegevusvälja.

Millest on tingitud eelpoolkirjeldatud vildakad vaated järgukatsete kavadele ja väärad katse teostamisviisid? Kindlasti meist juhtidest endist. Sest kui esitame küsimuse, kui mitu järgukatset oleme ise sooritanud, siis mõnigi meist jääb vastu-

Tuli aga kunagi vaja rühma „jõudu“ välja panna, siis nagu imekombel olid need esimesed — kes sul muidu ikka jookseb, hüppab või kuuli tõukab. Ja poisid juba rühmas olnud mitu aastat — õigus saata võistlusele. — Nüüd kiskus just küsimus keelele, kas on siis tõesti ainult sportlased — need, keda peetakse rühma nimekirja sabas, kes ei tea isegi oma noorkotkalist katsejärku (üle pesakotka nad muidugi pole!) — saadetud välja maleva kuludega sellisele suurele esindusvõistlusele paremate noorkotkaina? Nüisugune poiss (õigem oleks siinkohal öelda „mees“), kes isegi vahet ei suuda teha enda ja oma malevakaaslase vahel, arvab, et on ükstapuha kas jookseb võistlusel ta sõber või tema — see peab olema noorkotkas-võistleja! Ja kes on jäetud koju? — Mis ma sellest kirjutan, seda teavad kõik.

Meil peab iga poiss olema noorkotkas, kes kannab vormi, kuid võistluslaagris ometi ilmnes, et paljud olid laenanud

se võlgu. Näib, et siin peitubki kõige kurja juur, sest kuidas suudame olla poistele kasulikkudeks juhtideks, kui meie ise pole katsenõudeid täitnud. Selle asemel oleme suhtunud järgukatsetesse pealiskaudselt ja üleolevalt või leppinud ainult nende teoreetiliste alade käsitlemisega. Sellised arusaamised nakkavad ka poistesse ja pole siis ime, kui nemadki omandavad meie vaated, mille tulemuseks muidugi huvi kadumine sisulise töö vastu.

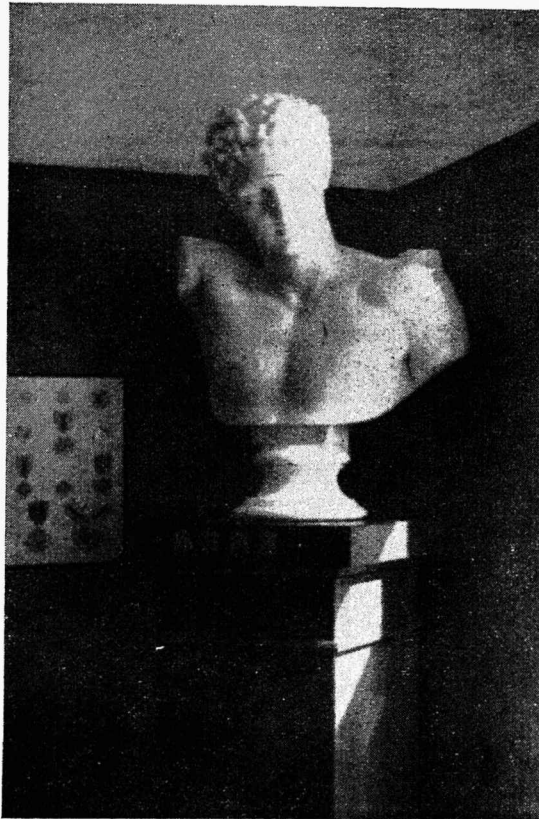
Seepärast kui tahame olla tublid ja võimelised juhid, siis peame ise sooritama järgukatset kõige esmalt. Seega võidame poiste austuse ja lugupidamise. Pealegi ise olles täitnud kõik katsenõuded, pole enam karta, et võiksid korduda eelpooltähendatud raskused.

kojupääjailt vormi enesele kestaks, millest poeti parajal juhul laagriski välja. Kõik see aga oli ometi üksustes päevselge, kuid soodustatakse avalikult. Pole meil kõikjal siiski noorkotklusest arusaamine küllaldaselt otsekohene ja õige.

Mis on noorte kotkaste võistluste siht? Üldarusaamise järgi peaks see olema ergutav abinõu noorte kotkaste sihtide taotlemisel — kasvatada noori tublides, mehiseiks ja *ausaiks* riigi kodanikeks. Mis oli aga tulemus? Külvati rohkem pahandusi enes. keskel kui võideti üks-teisest lugupidamist ja üks-teise hindamist.

On ju selge, et sageli unustatakse võistluste puhul just põhiline tähtis moment — ausus. Kas see tegelikult maksmapääsenud üldväärtõde tohib lohutada ka meid, kus püütakse saada vaid punktide suurim arv enese või üksuse kasuks, nähakse mitte noorkotkluse kasvatuse sihti, vaid karikaid ja kujusid, mida püütakse mistahes viisil, ohvriks tuues ka kõige suurema aususe?

Tunnen, et siin peab hüüdma nii palju kordi *ei!* kui palju on lastud ja lastakse kunagi stardipauke noorte kotkaste võistlusil. Mõeldagu vaid sihile, mida taotleb noorkotklus! Mõeldagu, milleks me oleme juhid — alustades haukaperedest ja lõpetades malevate ja Peastaabiga! Arvan, et ükski neist juhtidest ei pruugiks liigutada oma sõrmegi, kui tema tegevusest pole mõeldud kasu noorkotkaliku VAIMU kasvatamiseks ja tervendamiseks. Milleks peetakse omavahelisi võistlusi, milleks käiakse laagris, milleks õpitakse igasuguseid praktilisi töid ja oskusi? — Kas ainult traadikerimise, riidelappimise või mõne muu oskuse pärast? Säärasel korral võivad rätsepad ja teised ametimehed olla poistele palju selgemad ja kasulikumad õpetajad kui kõik meie juhtkond kokku. Noorkotkalik vaim on ometi kõige meie kasvatuse keskjoon. Kipub aga sageli olukordi, kus enese juhtimisel ehitatud sillale oma käe-

Härra Riigivanema auhind noortele kotkastele „Alati valmis!“ võistlusteks — Hermese kuju.

ga pannakse miin alla ja ei suudeta siiski aru anda, kui suur mõttetatus ja kui suur kuritegu see on.

Oma sõnavõtuga siinkohal ei taotle ma midagi rohkem ega suuremat, kui tahaksin, et meie talu õu ja muru pühitaks puhtaks. Ei pruugi häbeneda meil kellegi ees, kui prahihunniku välja veame. Peasi — meie kodu olgu seespidi puhas! Laagriplatse oskame puhastada isegi ülipiinlikult, samuti küünealuseid ja toidunõude uurdeid kontrollime halastamatu pilguga — teritame silmanärvide puhtustunnet. Kui võime kõiki neid alasid hinnata 10 punktiga, kuid teeme ise vähimagi poistele märgatava eksimuse vaimu kasvatamise — õigluse ja aususe alal, siis

kõik need ilusad saavutused varisevad varemeiks.

Möödunud võistlejate erilaagri moodusest sellisel kujul peame pöörama teisele viisile, kuidas teostada üleriiklikke võistlusi, mis noorkotkaste kasvatusel positiivseid tulemusi annaksid. Võistlused ei tohi juhte endid, võiduihast pimestatud silmil, koos poistega, tõugata kasvatusel eesmärgiks püstitatud seadusile jalgadega selga.

Peastaap on korraldanud senini kolm vanemate juhtide harjutuslaagrit. Tulemustega võib jääda täiesti rahule. Kogemused näitavad, et peame edaspidigi jääma niisuguse vanemate juhtide väljaõppe viisi juurde. Õpekvadki tunduvad juba küllaldaselt kujunenuks — väikesi viimistlusi peab ju olusid ja koosseisu arvestades iga uue laagriga tegema. Osavõtnud juhtide arvamus kokku võttes ei ole seal peaaegu muud, kui et peetakse kõigiti õnnestunuks sääraseid laagreid nii sisult kui kestuselt. Laagri vaim ja meeoleolu oli kõikikõitev. Üsna loomulik, et osavõtjate mitmesugusele eelpraktikale ja erinevaile isiklikele kogemusele vastavalt on esitatud soovid ja arvamusid piskusimusi ükssteisele nii vastukäivad, et sealt mingit üldpõhjanevat järeldust edaspidiste laagrite jaoks teha ei saa.

Katsete sooritamise moodus neis laagris ometi nõuab mõnel kujul tihendamist, mitte niipalju eksamineeritava teadmiste alal kui just selles osas, mis puudutab katse vastuvõtmist poistelt.

Kõige õnnetu juhtide kolmest harjutuslaagrist oli küll teine. Koondunud olid sinna enamikult tegelikud rühmade juhid, kuid paljud neist ei evinud küllaldaselt juhile eeldatavat distsipliini. Kirjutab üks osavõtjaid: kurva mulje jättis see asjaolu, et leidis praktikantide seas „loodreid“ ja see „haigus“ tikkus ka teistele külge. Nii mitmedki osavõtjaid on pahased „viilijate“ peale — ja tõega, sellest kõik pahandused tolles laagris tulid. Nii mitmedki pidid selle tõttu sõitma laagrist koju tagasi, kui said vaevalt „viilima“

hakata. Muist aga pidid laagri lõpul lepima pooliku tunnustusega. Halbu kogemusi tekitas ka asjaolu, et malevad saavad välja mehi, kes pole vastavad ülesseatud nõuetele — kas pole tegelik juht, on hulga noorem määratud vanusest või ei evi üldse eeldusi olla väarikas juht. Juhuslikke osavõtjaid niisugusesse laagrisse ometi ei taheta — pidid välja tulema iga maleva parimad, kes on suutelised korraldama malevas teistele juhtidele õppelaagreid — Ja on täiesti vääramatu vajadus, et iga malev mõtleks pikemaajalise tegelike juhtide laagri korraldamisele juba tuleval suvel.

Kolmas h.-laager osutus aga koosseisult täiesti tõredaks. Seda tööindu ja omavaheolist sobivust peab väga kõrgelt hindama, millega vanemad mehed laagripäevad algusest lõpuni veetsid, sest sama vaimu kantakse edasi.

Põhjalikum ja laialdasem juhtide ettevalmistus, mis moodustaks meie juhtide kooli, on hädavajalik. See oleks läbiviidav kolmes osas. Esimene kursus haaraks just kõigekülge tutvumise senise noorkotkaste käsiraamatute ja muu kirjandusega, töö põhialustega tegeliku töö kaudu, kusjuures kontrollülesanded ja juhised oleksid kas kirjalikud või võimalust mööda ka otsesed. Teise kursuse moodustaks laager. Pääseksid osa võtma laagrist vaid need, kes on eelkursuse ülesanded vastavalt täitnud. Siis oleks laagris võimalik hoopis laialdasem ja põhjalikum kava, kuna üldettevalmistus kõigil ühtlane. Kolmanda kursuse töö moodustaks praktiline teadmiste ja oskuste rakendamine ja ärakasutamine noorkotk-luses, kusjuures osavõtjad saaksid mõne konkreetse ülesande tegeliku töö alalt viimistlemiseks ja katsetamiseks.

Seesugune väljaõppe teostamine vajab otsekoheks läbiviijaks teadlikku korraldajat. Küsimus oli päevakorras ka viimasel magistrite ajutise keskuse koosolekul, kus tunnustati juhtide kooli teostamine sellisel kujul täiesti vajalikuks.

Noortemagistreid.

E. Vardja,
Petseri malevast.

E. Taks,
Järva malevast.

K. Liping,
Tartumaa malevast.

A. Allik,
Peastaabist.

Salgapealikutele.

Salga organisatsioonist.

Noortemagister A. Ohaka.

(Järg).

Ta teiseks ülesandeks on salga hoolustabeli pidamine, milline asetseb tegevusraamatu algul. Iga koonduse algul ta märgib koos salgapealiku abiga, kes on kohal, kes puuduvad põhjusega, kes ilma.

Tegevusraamatus on nimestik, kus iga poisi kohta leiduvad vajalikud andmed. Selle nimestiku koostamine ja korraldamine on samuti sekretäri ülesanne.

Iga kuu lõpul salk annab aruande rühmale oma kuisest tegevusest. Sekretär märgib välja omast kuisest märkmikust koonduste ja rännakute arvu ja märkmed osavõtu kohta.

Ta hoiab korras ka salga kirjakogu (kirjavahetuse kausta).

Ta kogub ajalehtede väljalõikeid rühma või noorkotkaste tegevusest.

Kui rühm annab välja oma ajalehte, ajakirja, siis on sekretäri kohuseks ajakirja toimetajale anda teateid salga elust ja tegevusest.

Ja kui salk on nii õnnelikus seisukorras, et ta omab iseseisva raamatukogu,

siis on sekretäri kohuseks hoida ta korras.

Sekretäri amet pole laisa poisi jaoks. Kuid teisest küljest on huvitavaim amet salgas, kui ta satub õige poisi kätte.

Kortermeister — varahoidja.

On hea asi, kui salgal on oma varandust, kuid mis on ta omamisest kasu, kui ta on paisatud laiali igasse ilmakaarde ja keegi ei tea midagi, kuhu tuuled on puhunud ühe või teise asja.

Keegi peab arvestama ja hooldama varandust, see töö langeb kortermeisterile — varahoidjale.

Igal salgal harilikult on kaht liiki varandust:

1) salga oma varandus ja

2) varandus, mis kuulub mõnele poisile isiklikult või nk. rühmale, kuid on antud salgale üldiselt kasutamiseks, pooleldi kantud salga varanduseks.

Esimesse gruppi tavaliselt kuuluvad telgid, keedunõud, salga lipp, kaardid, salga rakendusraamatud ja tegevusraa-

mat. Teise gruppi kuuluvad asjad, nagu kirved, labidad, signaliseerimise lipud, esmasabi andmise kastid, laternad, panged jne.

Ei ole vahet, kellele ta kuulub (vaatamata varanduse kuuluvusele), peab varahoidja teadma alati, kelle valdusel kasutusel mingi ese on.

Pole mingit erilist seadust ega nõudeid varahoidja valimiseks, kuid on hea, kui seks on poiss, kes elab lähimal salga koonduskohale-kodule. Sel juhul tal on alati kerge kontrollida, kas teatavad esemed on kohal, parandatud ja tagasi toodud, samuti on sinul lihtis teostada kontrolli.

Niipea kui varahoidja on koostanud varanduse nimestiku kõigi salga liikmete kaasabil, ta kogub kõik asjad ühte kohta, et neid üle vaadata, kas mõni asi vajab parandust või asendamist uuega. Ta hoolitseb, et salgal oleks vajalik varustis rännakuks ja laagriks, salgapealiku poolt heakskiidetud nimistu kohaselt. Ta peab kõikides poistes tekitama huvi salga varustise komplekteerimise ja hooldamise vastu, vaid siis saab olla ta töö küllaldaselt edukas.

Kui salgas valitseb õige vaim, iga salga poiss hoolitseb healmeelisel salga varanduse eest ja toimib vajalike töid.

Kui salk läheb rännakule, koostab varahoidja nimestiku vajalikest esemest ja kogub nad kokku, kontrollides, et kõik vajalik on olemas. Pöördudes tagasi rännakult-laagrist, ta kontrollib nimistu järgi, kas kõik varandus on kohal. Teiste kaasabil ta kuivatab telgi, kui see on märg, puhastab toidunõud, labidad, kirved, saed ja määrab nad, et nad ei hakkaks roostetuma. Kui midagi on juhtunud, ta astub samme asja parandamiseks, ja kui midagi on kadunud, hoolitseb, et see asendatakse.

Iga aasta lõpul varahoidja peab eranditult tegema inventuuri, nimestiku, millesse kannab kõik esemed ja nende ostuväärtuse. Sellesse nimestikku tulevad võtta kõik salga kasutuses olevad esemed.

Lehele tuleb märkida, kas esemed on täiesti korras, vajavad parandust või hoopis kustutamist inventari nimestikust.

Varahoidja-kortermeistri otseseks kohuseks on ka salga nurga korrashoidmine; kui see on rühma kodus või kui salgal on iseseisev kodu, siis selle täielik hooldamine. Tuleb hoolitseda mööbli ja muu varanduse korrasoleku ja ruumi üldise puhtuse eest.

Varahoidja töö on täpne ja suurt vastutust nõudev, sest tegemist on väärtustega ja neid tuleb kohelda hästi, et nad oleksid kasutuskõlblikud salgale.

R ä n n a k u j u h t — m a t k a m e i s t e r.

Kui tahad korraldada salgaga päevase või ööpäevase rännaku, on esimeseks vajaduseks teada koht, kuhu oleks sobivam minna. Kuna sa oled seotud saja asjaga, lase oma matkameistril otsida sobiv koht, kuhu minna salgaga. Matkameister on poiss, kes enam kui keegi teine peab vaatama ringi sobiva laagrikoha ja külastamisväärse paiga leidmiseks.

Ta on ühenduses teiste salgapealikutega, rühmade juhtidega ja kuulab neilt teateid heade laagri paikade ja rännaku-suundade kohta. Kui ta saab mingeid teateid, siis on ta kohustuseks käia ära soovitud kohal ja vaadelda, kas koht on sobiv ja nõudeile vastav.

Ta teab 10—15 km. raadiuses kõik sobivad kohad teatavaks rännakuks või laagriks ja ta hoiab need teadmised alati varuks.

On täiesti võimatu pidada meeles kõiki kohti ja nende omadusi, seepärast on tal märkmik, kuhu märgib kõik vajalikud teated. Igal kohal või suunal on oma lehekülg ta märkmikus, näiteks:

Koht: — Leesi.

Iseloom: kõrge kuiv-künklik männimetsaalune.

Kaugus 27 km.

Kelle valduses ja kuidas: Riigimets.

Metsavaht KULL.

Saab kasutamisluba.

Kuidas pääseb kohale: Looga jaamast

3 km käik. Sõiduhind Looga jaamani ja tagasi 25 senti.

Joogivesi: 300 meetrit kagus, väga hea vesi.

Puumaterjal: Põletamiseks küllaldaselt kuivi oksi. Leppi külluses töodeks, väätideks — kaski.

Suplemispaik: Järv 800 m idas.

Tähelepanuväärivaid kohti: Muistne

maalinn, mõnisada m eemal.

Muud märkmed: Pole usse, talu läheduses.

Rännakute kuupäevad: 12. V 34.
20. VIII 35.

Rännakumeistril on alati märgitud ümbruskonna autobuseliinide veohinnad ja sõiduajad, sama ka laevaliinide ja raudtee kohta. Need andmed on tal alati käepärast salga koondusil kavatsuste tegemisel.

Rännaku ettevalmistus. Kui on määratud matka- või laagrikoht kokkuleppel salgapealikuga, ta telefoneerib või kirjutab isikule, kelle valduses või lubada on teatava koha kasutamine. Järgnevas ta astub ühendusse varahoidjaga, kes on kogunud kõigilt poistelt raha rännaku kuludeks. Ta võtab temalt vajalisel määral raha avansiks, et muretseda salgale vajalisel arvu pileteid, ja tal on kõik

korras ajaks, mil salk otsustas asuda teele.

Niipea kui salk on jõudnud tagasi laagrist, metsakäigult, rännakumeister kirjutab kirja või postkaardi koha omanikule või valitsejale, tänades vastutulelikkuse eest salgale koha kasutada lubamises. Tehes nii, võib olla julge, et salk on alati teretunud selles kohas.

Nagu näete, on matkameistri tegevus suure tähtsusega salga välismetsa elule, seepärast tuleb see amet anda poisile, kes parimini tunneb ümbrust ja on huvitatud maateadusest ja ajaloo. Ta teadmised peavad ulatuma suuremate matkade plaanitamisel üle kogu riigi, et käigud õnnestuksid. — Sarnast poissi ei leidu alati salgast, kuid teda võib välja arendada mõnest salgaliikmest, kui tal näivad olevat seks ülesandeks teatavad eeldused.

Toitlustaja — hankija.

Ajal, mil rännakukorraldaja muretsseb uue laagrivälja leidmise eest, hoolitseb hankija laagri tähtsaima tarbe — toidu eest. Võib ka asja korraldada nii, et iga poiss hangib ise endale vajalised toidained, sest toimides nii, pühendub iga poiss keetmise ja ostmise saladussisse. Kuid peagi salga poisid vahest leiavad, et on kergem ja vähem muret tegev han-

Ratsanoorkotkad väljasõidul.

kida kogu salga toiduained korraga. Kui on olnud laagreid, väljaskäike igal nädalal nädala lõpul ja see on kestnud kuid, te tüdinate mõtlemisest toidule ja ei leia enam vaheldust. Nüüd on aeg teotsemiseks hankijal, tuua asjasse parandust. Pole mingit põhjust salgal süüa alati vaid peki- või hakklihakatet, sest on veel hulk sobivamaid toite laagriskäijaile.

Toitlustajal on alati tegevust, et kujundada teatava kogu salga toite, koostada salga oma kokaraamatu-toiduretseptid. Ta kogeb varsti, et herved keevad paremini pehmeks, kui neile on lisatud veidi söögisoodat, ja et heeringaid ei või küpsetada leotamatult. Ja samal ajal, kui ta kogub toiduretsepte ja leiutab keeduvõtteid, ta kogeb selles, kui suur norm toitu on vajalik, et rahuldada kaheksat näljast hunti. Ta on alati nõu andmas, kui poisid valmistuvad koka erikatse andmiseks.

Kui toitlustaja on kaval, tal on olemas toiduainete nimestik kõige vajaliku kohta, nii et ta alati võiks öelda, palju raha on tarvis igal poisil välja panna, et vastavaid toite valmistada. Juhul, kui tal pole käepärast nimestikku, ta peab andmeid koguma nii, et päev enne väljaminekut ta saaks poistele teatada kulu suurusest.

Raha kogub kassahoidja, kes annab vajalised summad toitlustajale. Toitlustaja ei pruugi kogu hanke- ja koraldustööd teha üksinda, kuid ta on vastutav, et kõik oleks korras.

Tal, toitlustajal, on kibedaim päev tegetsemises päev enne väljaminekut: ostab kokku aineid ja toimetab nad salga korterisse, välja arvatud ained, millised tuakse kohale veidi enne väljaastumist. Ta jagab asjade viimise poiste vahel ära, samuti kontrollib, et kõik oleks kohal. Mune, piima ja võid, samuti juurvilja pole mõtet hakata vedama kaugelt, kui on võimalus neid hankida laagri lähedalt. Nende saamiseks tuleb astuda varemalt ühendusse, tegutsedes käsikäes matkameistriga, et kohale minnes ei tekiks üllatusi. Laagri lõpul tuleb koguda toiduaineid, milliseid ei saa hoida järgneva korran, nagu: leib, või, mu-

nad jne., ja nad ära tarvitada või müüa. Kuna jahu, suhkur, kruubid ja teised kuivained säilivad järgneva korran, kui neid hoida vastavates karpides või plekktoosides kuivas kohas. Korraliku toitlustaja juures on võimatu, et tekivad suured ülejäägid, sest ta peab hoolitsema, et kõike oleks küllaldaselt, mitte liialt.

Igal juhul vali toitlustajaks poiss, kes on enim huvitatud keetmisest. Tal peavad olema mõningad kogemused keetmisest väljas, peab teadma laagritoite, oskama osta asju õigest kohast õige hinnaga, osta lihunikult parimat liha ja aednikult parimat juurvilja.

Keskustelujuht — lõkkevana.

Lõpuks tuleme 8. poisini nimestikus, s. o. keskustelujuht. Sa võid teda nimetada ka teisiti: lõkkevana, tuleperemees, laulujuht, ettekannete koguja, näitejuht jne. Tema töö on täiesti nimekohane.

Tema on poiss, kes peab tooma ja hoidma alal lõbusa meeleolu igas täbaras ja mittemeeldivas olukorras. Tema pipardab te hüüded, loob laulusõnu ja isegi viise. Tema on see, kes hõlpsasti peab tulema toime igasugu ettekannetega ja neid leidma. Jäta ettekanded ta peamiseks mureks, kuna laulu juhtimine teise järjekorda. Tal peab olema alati tagavaras hüüdeid ja ettekandeid ja mõne ebaõnnestumise korral olema kohe uus asendajaks, mõju parandajaks.

Ta on samuti laulujuht, omades suure kogu isamaa-, noorkotka- ja matkalaule. Ta peab teadma, millised laulud meeldivad poistele parimini, et alati olla varustatud soovikohasega. Kahekõned ja lõkkenaljad on samuti ta erialaks. Ta aitab salgapealikul hoida lõkketulel õiget meeleolu ja toita ettekandeid. Paarkümmend kilomeetrit pika rännaku peab ta oskama teha kergeks ja lõbusaks, nalja ja tuju peab tal olema alati varuks. See koht, milline ei nõua väga palju tööd, kuid nõuab täit huvi oma ala vastu, suurt entusiasmi poisilt, kes teda täidab. Ta võib

olla sageli salga noorim liige, kuid pea meeles, et õige keskustelujuht on suure tähtsusega salga vaimu õigele arengule.

Kõik ühe, üks kõige eest!

Oleme vaadelnud järjest kogu su salga organisatsiooni ja nägime, et kõigil aladel on teatavaid kokkupuuteid ja kokkusattumusi. Nad on seoses teistega nagu rattad kellavärgis, üks tõmbab kaasa üht, teine teist. Salgajuht on see allikas, kelle jõul hakkab tegutsema üks ratas, kuid kui ta liigub, siis liiguvad kaasa ka teised.

Varahoidja ei saa edasi sammugi, töötamata koos abisalgapealiku ja sekretäri-ga. Rännakujuht ja toitlustaja ei saa läbi koostöötava varahoidja-kassameistriga. Keskustelujuht töötab koos sekretäri-ga laulude koostamisel ja ülesmärkimisel. Nad kõik ootavad sult vaid korraldust alata tegevust.

Keegi aitab rännakujuhti uute laagrikohtade otsimisel. Teine aitab kortermeistrit-varahoidjat ainete kokkutassimisel. Kõik peavad aga abistama sekretäri tegevusraamatu materjali kogumisel ja juhti uute ettekannete ideede leidmisel.

Organisatsioon on kogu salgale. Salga organiseerimine sellisel kujul võib anda väga häid tulemusi kogu salga rakendamisel aktiivsele tööle.

Kuusteist silma on enam kui kaks ja kaheksa pead leiutab enam häid ideid salga heakäekäiguks, kui salgapealik üksinda kunagi suudaks leida. Töötades koos iga mees leiab end olevat vajaliku osa organisatsioonis. Ja töötades käsi-käes oma juhiga nad arendavad oma ise-loomu ja arenevad kohustetäitmisel ja teadmistes.

Kaitseliidu ülem annetab lipu Paide malevkonnale

Kui keegi ütleb, et eelkirjeldatud organisatsioon on ainsam salga heaks töötamiseks, siis ütle talle, et see on vale. Iga salgapealik, kes väärrib oma nime, töötab välja oma isikliku süsteemi, milline sobib tema nõudele. Eelolev plaan pole selleks, et sind kohustada, vaid aidata sind edasi.

Sa loomulikult alga väheste ja kõige vajalisemate ametitega ja alles siis, kui poisid on kohanenud ja töötavad omal alal iseseisvalt ja kindlalt, mine edasi.

Alga sellega, et annad mõnele poisile ülesandeid ja kontrollid nende täitmist järgneval korral. Iga kord lase teha ühel poisil üht ning sama tööd. Kui märkad, et pois tuleb toime tööga ilma pikemate küsimusteta, siis oled leidnud õige mehe. Algul salk näib töötavat ilma mingi organisatsioonita, kuid ühel päeval märkad, et on olemas salga oma organisatsioon, milline on alustatud väiksel, kuid kasvanud suureks puuks, mida ükski torm ei kõiguta.

**Suurnõupidamisele ilmuvad
kõik juhid noorkotka vormis!**

Möödunud suvi oli laagriterohke.

Noortelaagreid külastasid ministrid O. Sternbeck, O. Kask ja kindral J. Kruus.

Käesolev suvi oli võrdlemisi laagriterohke, kuna laagreid korraldasid Peastaap, malevad, malevkonnad ja üksikud rühmad.

Petseri malev korraldas 13.—19. juunini s. a. maleva laagri Kolivinos. Laagrivanemaks oli maleva vanem

19. juuni õhtul korraldati Helme lossi varemetes lõkkeõhtu, millest võtsid osa ka külalised. Muude hulgas külastas laagrit ka Helme majapidamiskooli kodutütarde rühm, kes tõi külakostiks endavalmistatud morssi ja saiu.

Enne maleva laagrit korraldas iseseisva laagri veel Tõrva rühm. Laager toimus 8.—12. juunini Tikaste orus. Osavõtjaid oli 15, kusjuures toilitustati end ise. Laager kandis puhkelaagri ilmet.

Pärnu maleva laager toimus 1.—7. juunini s. a. Reius. Laagrist võttis osa 96 noorkotkast ja 5 vanemat juhti. Laagrivanemana tegutses maleva abivanem J. Kalmaru ja pealikuna A. Voore. Töö laagris oli suunatud peamiselt pioneeralale. Korraldati ka mitmesuguseid mänge.

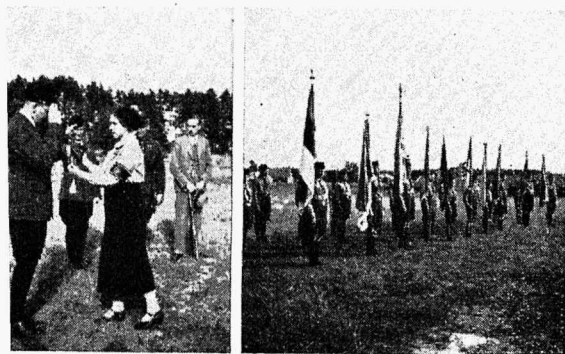
Laagrit külastas ka Sotsiaalminister O. Kask.

Pärnumaa maleva laager korraldati 16.—19. juunini s. a. Reiu rannas. Laagri koosseisu kuulusid 148 noorkotkast ja 22 vanemat juhti. Laagrivanemaks A. Leinjärv, pealikuks J. Uustalu.

Laagri töökavas oli: ujumise ja vetel-pääste kursused, telkide püstitamise, sisustamine ja laagri ehitused, riviharjutused, laulud ja muusika. Erilist rõhku asetati just laulule ja muusikale. Nii moodustati laagri koosseisu kuuluvaist juhtidest ja noortest 22-liikmeline okariino-orkester. Orkestrit juhatasid H. Kalbus ja H. Meri. Laagris korraldati igaaastased traditsioonilised võistlused vibulaskmises, lökketegemises ja rännakvõistluses. Võitjatele anneti kohalike asutiste poolt väljapandud väärtuslikke auhindu.

Laagri vältel korraldati ka suurem luuremäng kogu laagri koosseisule. Laupäeval, 18. juunil oli suurlõke, milline kujunes väga meeleolurikkaks. Külalisi oli lõkkel tervelt 1500.

Peale maleva laagri korraldasid veel iseseisvaid laagreid Jakobi, Sindi, Juurik-

Pilte Tartumaa maleva laagrist. Vasakul kodutütarde ringk. vanem annab parima alllaagri vimpli üle laagri pealikule H. Treialile. Paremalt: Lippude rivi.

K. Greenberg, pealikuks malevapealik A. Varul ja õppepealikuks n.-mag. E. Vardja. Laagrist võtsid osa esimese kolme päeva vältel 120, kuna hilisemal neljal päeval 50 noortejuhti ja noorkotkast. Laagris sooritati rohkesti erikatseid, eriti koka, signalisti ja pioneeri erikatseid. Ka haukapojad võtsid laagrist ja selle tegevusavaldusest osa. Haukapojad sooritasid metsaskäija ja sportlase erikatseid. Laagrit külastasid ka kodutütred.

Valga maleva laager korraldati 14.—21. juunini s. a. Helmes, lossivaremete juures. Koos juhtidega võttis laagrist osa 86 noorkotkast. Laagrivanemaks oli maleva vanem F. Klement, pealikuks maleva pealik ltn. A. Rosin ja õppepealikuks nk. J. Laar. Peale tavalise laagri tegevuse käsitleti riviala, pioneerala, sideala, topograafiat ja korraldati luuremänge.

aru ja Eidapere-Lelle rühmad. Toitlustamist korraldati seejuures iseseisvalt.

L ä ä n e m a l e v a korraldas nooremate juhtide õppelaagri 19.—22. juunini s. a. Paliveres. Laagrist võtsid osa 58 nooremata juhti (alates salgapealikute abidest kuni kotkani). Laagrivanemaks oli maleva pealik A. Rosenberg, pealikuks kj. L. Särm. Tegevusalade juhtideks olid maleva õppeühma liikmed. Laagris käsitleti pioneeralala, signaliseerimist, luuret, laskeasjandust. Ehitati ujumissild, hüppetorn, onn ja mitmesuguseid välivoodeid.

Peale praktilise töö toimusid arutlused rühma ja salga vahekorra, salga tegevuse mitmekesistamise ja salga töökavade koostamise alal. Korraldati ka näitlikke koondusi ja tseremooniaid.

Peale maleva laagri korraldasid laagreid veel Märjamaa, Hiiumaa, Kullamaa ja Risti malevkonnad ning Peru, Haimre, Päärdu, Loodna ja Teenuse rühmad.

Märjamaa malevkonna laager toimus 2.—4. juulini s. a. Vigala mõisa pargis. Laagrivanemaks oli kirikuõpetaja Jürgens, pealikuks mvk. pealik J. Andersson. Laagrist võttis osa 60 noortejuhti ja noorkotkast. Laager taotles õppealalisi sihte. Käsitati pioneeralala, „Alati Valmis“ võistluses esinevaid võistlusalasid ja püstitati laagri ehitisi.

Hiiumaa malevkonna laager korraldati 26.—28. juunini s. a. Kassaarel. Nimetatud laager oli üldse esimesi Hiiumaal. Laagristaapi kuulusid: V. Quarnström — laagri vanemana, V. Kurismann — pealikuks ja kj. L. Särm üldjuhina. Laager taotles õppealalisi sihte. Korraldati muude hulgas ka võistlusi kergejõustikus.

Õppealalisi eesmärke taotlesid ka Kullamaa malevkonna laager, 7.—9. aug. s. a. Teenusel ja Risti mvk. laager Taebblas, 15.—17. aug. s. a.

S a k a l a m a a m a l e v a s korraldasid iseseisvaid laagreid Põltsamaa, Tarvastu ja Suure-Jaani malevkonnad.

Põltsamaa mvk. laager toimus 18.—21. juunini s. a. Laagrivanemaks oli F. Rusi, pealikuks kj. E. Juhansoo. Laager kandis õppelaagri ilmet. Osavõtjaid oli 90 noorkotkaste- ja noortejuhti.

Tarvastu mvk. laager toimus 22.—25. juunini s. a. Laagrivanemaks A. Rull, pealikuks kj. J. Muni. Laager taotles samu sihte nagu Põltsamaa malevkonna laager. Kogu laagri koosseis võttis osa Võidupuha pidustustest koos Mustla ja Tarvastu seltskonnaga.

Suure-Jaani mvk. laager korraldati 27.—30. juunini Lõhavere täienduskooli pargis. Laagrivanemaks oli P. Pratkan, pealikuks J. Mark. Osavõtjaid laagrist oli 30. Toitlustamist korraldasid poisid ise.

V i r u m a l e v a Väike-Maarja mvk. korraldas laagri 14. juunil s. a. koos K. L. malevkonnaga. Laager õnnestus kõigiti.

Maleva laager korraldati Aa rannas 19.—22. juunini s. a. Laagrist võttis osa üle 200 noorkotka ja noortejuhi. Laagrivanemaks oli maleva vanem M. Kutti, pealikuks n.-mag. R. Lahi. Laagrist korraldati peale tavalise laagri tegevuse võistlusi kergejõustikus, pioneeralal ja tuletegemises. Võistlustele oli välja pandud rohkesti auhindu kaitseliidu malevalt ja kohalikkudelt äridelt.

Pühapäeval, 21. juunil korraldati välijumalateenistus. Jutulustas Jõhvi õpetaja J. Varik. Jumalateenistusel õnnistati ka üksuste lippe.

Laagrit külastas ka 1. div. ülem kindral J. Kruus, kes on maleva abivanemaks.

N a r v a m a l e v a s korraldasid laagreid Kulli, Narva-Jõesuu ja Narva lastekodu rühmad. Neist Kulli rühm Tõrvallas ja Magerburgis kokku 8 päeva 42 osavõtjaga, Narva-Jõesuu rühm Magerburgis 3 päeva 17 osavõtjaga ja Narva lastekodu rühm Merikülas 3 päeva 12 osavõtjaga. Nimetatud laagrites korraldati võistlusi, välimänge ja sooritati erikatseid.

Peale laagrite on rühmad korraldanud veel matke jalgsi ja jalgratastel.

Tallinna maleva korraldas 14.—21. juunini Leetses, nooremate juhtide (salgapealikud, rühmadega abikotkad ja kotkad) õppelaagri. Õppelaagrist võttis osa umbes 60 noorkotkast. Laagri töökavas võeti läbi kõik praktilised tegevusalad, milliseid peavad oskama nooremad juhid. Eriti püüti teoreetilisi teadmisi rakendada praktiliselt (näit. sõlmed, sidemed, ühenduste tegemine, vaatetornide ja sildade ehitamine, signaliseerimine helkparaatidega jne.). Korraldati ka mitmesuguseid võistlusi, mängu ja öine matk 25 km ulatuses. Laagril oli ka oma lasketiir, millel sooritati laskmisi v.-kal. vintpüüesest. Poisse huvitas laskeala väga.

Laagri vanemaks oli dir. Ed. Kansa, kuna pealikutena tegutsesid n.-mag. A. Ohaka ja kj. O. Randvee.

Laagrit külastas kahel korral teedeminister O. Sternbeck. Härra minister tutvus ka lasketiiruga, millega jäi täiesti rahule.

Nooremate juhtide õppelaagri lõppedes 21. juulil algas samal kohal noorhaugaste õppelaager. Sellest laagrist võtsid osa ka nooremad noorkotkad. Kuna suurem osa laagri koosseisust oli esimest korda laagris, siis oli neil õppida väga palju. Peale selle püüti veel teostada õppealalist tegevust.

Laagri staap tegutses samas koosseisus nagu eelmises laagris.

Iseseisvaid laagreid korraldasid Kalevi malevkond Lohu linnamäel 29. juunist — 5. juulini s. a. umbes 70 osavõtjaga ja Siderühm 20.—29. juunini Keila-Joal. Lagrivanemaks oli minister O. Sternbeck.

S a r e m a a malevas toimusid möödu-

nud suvel järgmised laagrid: Leisi mvk. laager Triigi rannas 5.—8. juunini, Muhu mvk. laager Kesselaiul 7.—11. juunini, Valjala mvk. laager Turja küla juures 20.—22. juunini ja Kuressaare ning Sörve mvk. laager Kesarannal 29. juunist — 3. juulini. Laagrest võtsid osa ka kodutütred. Laagritest osavõtnud noorte arv ületab suuresti seniste ülemalevaliste laagrite maksimumi.

Peale malevkondade laagrite korraldati veel kodutütarde vanemate juhtide ja noorkotkaste juhtide ühine õppelaager 3.—8. augustini Pihla Kuusikul üle 60 vanema juhi osavõtul.

Järva maleva korraldas 15.—18. juunini s. a. Mündis maleva I õppelaagri 60 noorkotka osavõtul. Laagrivanemana jälgis õppetegevust maleva vanem M. Ulk, kuna pealikuna tegutses n.-mag. E. Taks.

Suuremaid üksuste laagreid korraldati veel Tapal ja Amblas.

Toimusid ka jalamatk Paidest—Pärnu 24.—26. juunini ja 1.—6. juulini jalgrattamatk marsruudiga Paide—Türi—Viljandi—Tõrva—Otepää—Elva—Tartu—Põltsamaa—Paide. Esimesest matkast võtsid osa 4, teisest 10 juhti ja noorkotkast.

Tartu a a maleva üldlaager toimus Elvas 30. juunist — 6. juulini umbes 400 juhi ja noorkotka osavõtul. Seoses laagriga korraldati ka noorkotkalik näitus Elva algkoolis. Laagris korraldati võistlusi teatejooksus, pioneeralal, telgipüstitamises, kurnimängus ja lohede lennutamises. Pühap. 5. juulil toimusid jumalateenistus, tunnustusväljendiste üleandmine, paraad ja õhtul vabaõhuettekann: „Tee vabadusele“, milles esines kogu laagri koosseis ja Elva kodutütred.

Valmistuge „Alati Valmis“ võistlusele!

Tähelepanekuid noorte spordijuhtide laagrist.

Eesti Spordi Keskliit korraldas 19.—30. augustini k. a. Tallinna lähedal Kose metsas noorte spordijuhtide laagri, millest võttis osa üle 60 isiku üle maa. Laagri ülesandeks oli: anda juhiseid noorte juhtimiseks õigetele kehalise kasvatuse radadele ja lähendada noori spordile nii, et sportimine ei kujuneks temale mitte sihiks, vaid sellest saaks abinõu noore keha ja vaimu arendamiseks ja kasvatamiseks. Ka tahetake viia noorte spordiliikumine sellisele alusele, et see ei taotleks mitte erihuvilisi, vaid üldkasvatuslikke sihte. Kõiki neid seisukohti arvestades oli ka laagri õppekava koostatud vastavalt. Puudus täielikult rekordspordi tagaajamise tendents.

Õppekavas käsitleti: noorte spordiliikumise organiseerimise küsimust, võimlemist, esmasabi, mängusid, ujumist, vetel-päästmist, kergejõustikku, jalgpalli, pesapalli, spordieetikat ja spordi ajalugu. Õpetamisel lähtuti seisukohalt, et anda laagrist osavõtjatele ülevaadet, kuidas serveerida noortele üht või teist spordiala nii, et see oleks temale huvitav, kehaliselt arendav ja kasvatuslikult mõjuv.

Noorte spordiliikumise organiseerimise küsimust arutades tuldi üksmeelselt otsusele, et see tuleks läbi viia nii, et sportliku kasvatusprogrammi rakendamisel haarataks juba olemasolevad noorte organisatsioonid ja mitte selleks luua uut organisatsiooni. Mainitud kursuse üldkestvus on 3 aastat. Igal aastal korraldatakse 2 eriõppust, üks suvel ja teine talvel, mõlemad 10-päevalise kestvusega. Üldkursuse lõpetajad saavad noorte spordijuhi tunnistuse ja paremad nende seast kavatseb Eesti Spordi Keskliit võimaluse korral küllaltki väärrika palgaga rakendada töösse maakondade noorte spordijuhtidena.

Möödunud laager oli mainitud üldkursuse esimese aasta suvine õppus, mis õnnestus kõigiti väga hästi, kui arvestamata jätta laagri tehnilist läbiviimist, kuid mis küllaltki rahuldav oli, arvestades ürituse esmakordsust. Laagri üldjuhiks oli hr. G. Kalkun Eesti Spordi Keskliidust. Noorte kotkaste tegelasi oli laagris üle 20. Eriti rohkearvuliselt olid esindatud Pärnumaa ja Järva malevad.

E. T a k s,
noortemagister.

Tartu H. Treffneri gümn. mvk. hiigeltelk, mahutab magama 60 noorkotkast.

Noored Kotkad.

Kp. R. Vares.

Noorus on ilus, ilus on ka elu,
kallis ja kaunis on me kodumaa.
Ta'd on võitnud me vanemate vahvus,
hoia ja kaitse sina teda ka!

Nautigem elu, kodu kaunist loodust,
hõisakem eesti rahva vabal maal!
Laulgem rõõmsalt lepikutes, laantes,
ela, õitse, kasva, kodumaa!

Püha on kodu, püha on meil priius,
pühad on Eesti jõed ja järved ka.
Au ja kiitus taevaisal kõrges,
valvaku ta meid helde käega!

Noored Kotkad, kodu kallid kaitsjad
isamaa auks — valmis alati.
Hoidkem kõrgel Eesti rahvuslippu
sini-musta-valge värviga!

M ä r k u s: Lauldakse rahvaviisil, milline
ära toodud „Leelo“ III andes, lk. 14,

„Kevadpidu“.
Toimetus.

Lugege

„Kaitse Kodu“!

Juhendeid laskespordi harrastamiseks.

Mitmed noorte kotkaste üksused on soovi avaldanud ja osalt juba tegelemagi hakanud laskmisega väikekaliber-püssidest.

Kuna relvadega tegutsemisel noorte juures peab järelevalves olema eriti vali, siis toimetus peab vajalikuks alljärgneva Tallinna maleva „Side“ rühma laske-eeskirja avaldamise ja kasutamiselevõtmise senikauaks, kuni sel alal Peastaap täpsemad juhised välja töötab.

„Side“ rühma laske-eeskirja on läbi vaadanud ja kinnitanud rühma vanakotkas, kol.-ltn. A. Balder.

Eeskiri laskeharjutuste ja laskevõistluste korraldamiseks väikekaliber-püssidest NK. Tallinna maleva „Side“ rühmas.

§ 1

NK. „Side“ rühma laskuringist võivad võtta osa noored kotkad, kes on vähemalt kotkajõu astmes, senisest tegevusest hoolsalt osa võtnud, kooliõppetöös jõuavad edasi rahuldavalt ja omavad vanemate kirjaliku loa laskuringi astumiseks.

Erijuhtumil võib kotka ettepanekul vanakotkas lubada laskuringi tegevusest võtta osa ka pesakotka astmes noortel kotkastel, kui nad muus osas vastavad ülaltoodud nõuetele.

§ 2

Laskuringi koosseis ja liikmete arv määratakse kindlaks vanakotka käskkirjas.

§ 3

Enne laskeharjutusteks loa saamist peab noorkotkas sooritama katse selle püssi tundmises ja käsitamises, milline tarvilusel laskuringis.

§ 4

Laskmine on lubatud ainult sellekohasel laskerajal. Laskur peab täitma täpselt laskuringi eeskirja, samuti täpselt pidama kinni korrast laskerajal.

Välisel laskerajal on luba alustada laskmist alles siis, kui laskerajale on pandud üles punane lipp.

§ 5

Laskmist juhatab ainult laskejuhataja või tema äraolekul laskejuhataja ametlik asetäitja. Ilma nendeta ei toostu mingisugust laskeharjutust ega -võistlust.

Loa laskmise algamiseks annab ainult laskejuhataja. Laskejuhataja käsud ja korraldused tulevad täita otsekohe ja vastuvaidlematult. Peale laskejuhataja ei tohi keegi teha märkusi tulejoonel viibivale laskurile.

§ 6

Laskejuhataja ja tema ametlik asetäitja määratakse „Side“ rühma vanakotka poolt ja vanakotka käskkirjaga.

§ 7

Tulejoonel võib asuda ainult laskur. Teised, kes ootavad laskmise järjekorda, peavad olema vähemalt 3 m tagapool tulejoont või viibima sellekohases kõrvalruumis, milline peab asetsema tagapool tulejoont.

§ 8

Püssi võib laadida ainult tulejoonel. Enne laadimist peab laskur järele vaatama oma püssi õone, et eelmise laskur sinna ei ole jätnud padrunikesta või padrunit. Leides püssi õone tühjana ja kui märklaud on seatud „laskevalmis“ ning näitajad asunud varjendisse, alles siis võib laskur laadida püssi.

§ 9

Laadimise ajal peab püss olema suunatud märklaua poole. Kui tuleb ette laadimise või muu takistus, kõrvaldab laskur selle, hoides kogu aja raua suudme märklaua poole. Mingil juhul ei tohi raua suudmega „uidata“ vabalt ringi.

Laskude vaheajal hoitakse püssilukk lahti.

§ 10

Laskekorra lõppedes laskur tühjendab püssi, jätab selle avatud lukuga tulejoonele ja tema asemele asub uus laskur laskejuhataja määramisel.

§ 11

Laetud püssiga ei tohi laskur mingil tingimusel lahkuda tulejoonelt ega seda laetult üle anda feistele.

§ 12

Sihtimise ja palgessepaneku harjutusi ning „nõndasama“ sihtimisi ei tohi toimetada suunas, kus inimesed ees või kuhu inimesed iga hetk võivad ette joosta.

§ 13

Ühendust tulejoone ja näitajate varjendi vahel peetakse kuni 25 m suuliselt valju häälega: „palun näidata!“, „algab laskmine!“ või jälle vilega: üks pikk vile — algab laskmine, kaks pikka vilet — laskmine lõppes (võib näidata).

Peale 25 m peetakse sidet telefoniga.

§ 14

Tabamuste näitamine õppe- ja võistlusklassmistel sünnib iga lasu järel.

§ 15

Tabamuste lugemine ringmärklaudadel sünnib rahvusvahelise viisi järgi, s. o. kui kuuliauk riivab ringjoone välisserva nii, et ringi ja kuuliaugu piirjooned puutuvad, siis loetakse tabamus sisemiseks — suu-remanumbriliseks silmaks.

§ 16

Kogemata, eksikombel ja enneaegu antud lasud loevad õppe- kui ka võistlusklassmistel.

§ 17

Laskeoskuse kohaselt jagunevad laskurid laskurklassidesse. Laskurite klassidesse kuuluvus määratakse kindlaks klassikatsetega.

Laskurklassidesse mittekuulujad laskurid on klassitud.

§ 18

Klassikatsetele pääsevad noored kotkad, kes on vähemalt kotkapoja astmes ja korrapäraselt osa võtnud laskuringi tegevusest.

§ 19

Väikekaliiber-püssi klassikatsetel nõutakse

§ 21

Käesolevale eeskirjale või laskejuhataja korraldustele mitteallujad noored kotkad kustutatakse laskuringi koosseisust 1/2 aastaks või jäädavalt.

Kodutütarde õppepäev Pärnus.

Kodutütarde Pärnumaa ringkond korraldab rühmavanemale, rühmajuhitidele ja salgajuhtidele õppepäeva 31. oktoobril

Peastaabi sidetuvila väljapanekuid näitusel.

s. a. Pärnus Pärnumaa Kaubanduskooli ruumes. Õppepäeval on lektoriteks preilid Rand, Vesilo, Lemendik ja Nigol. Õppepäev lõpeb lõkkeõhtuga.

Kergejõustiku võistlused Tallinna malevas.

Tallinna maleva kergejõustiku võistlused toimusid 12. ja 14. skp. staadionil. Võistlustest võitis osa 184 noorkotkast. Võistlustel igas klassis igal alal esikohale tulijad said meistrimärgi. Võistlus oli ühtlasi malevkondade ja rühmade vaheline, kusjuures arvestati 10 kohta, esikoha andes 10 punkti, järgnevad ühekaupa vähem. Esialgsete kokkuvõtete järgi omandas parima malevkonna nimetuse kergejõustikus Ida malevkond 395 punktiga, järgnevad Põhja mvk. 174,5 ja Lõuna mvk. 166 punktiga. Parim malevkond omandas Naiskodukaitse Tallinna ringkonna juhatuse rändauhinna — suure lauakella — ja parim rühm maleva abivanema adv. G. Poomi rändauhinna — võitja kuju.

§ 20

Kõik laskeharjutuste ja -võistluste tagajärjed kantakse laskuri isiklikku laskekaustikusse.

Klass	Laskekaugus meetrites	Märk	Laskude arv		Laskmise kestus ühes proovilaskudega, minutites	Nõutav silmade summa	Nõutav silmade summa, et täiendusreejättega sooritada järgmise klassi katse
			Proovilaske	Katselaske			
III	15 või 50 m	15 või 50 m n.-märk	kuni 5	3×5	50	90	
II	15 või 50 m	15 või 50 m n.-märk	kuni 5	3×5	50	105	120
I	50 m	50 m n.-märk	kuni 10	3×10	90	240	260

Kaitseliitlaste tarvete laos

on saadaval õhupüssid ja väikekaliibrilised vintpüssid järgmiste hindadega: Õhupüss „Mars“ — kr. 60.—, „Haenel“ mod. 33 — kr. 61.—, „Haenel“ mod. 33 Junior — kr. 41.— ja v.-kal. vintpüssid: „Alfa“ karabiin — kr. 14.—, „Geco“ väiksem tüüp — kr. 25.—, „Erma“ — kr. 48.—, „Geco“ meistermudeli rauaga — kr. 53.— ja „Skohan Tikka“ peenema rauaga — kr. 95.—.

Täiendusi Saaremaa maleva staabis.

Saaremaa maleva vanem kinnitas maleva staabi nõunikeks: navigatsiooni alal — kapten Julius Teär'i, sanitaralal — dr. Albert Tilk'i, metsanduse alal — metsaülem Vold. Tilk'i, loodusteaduse alal — õpetaja Aleks. Valsiner'i ja loomakaitses alal — dr. Märt Kuivas'e.

Tallinna malev korraldab väljasõidu.

Pühap. 27. sept. k. a. Tallinna malev korraldab väljasõidu Paldiskisse. Paldiskisse saabunud, minnakse maleva laagri-väljale Leetšes, kus toimuvad mitmed välisõppused ja luuremäng. Väljasõidul antakse ühtlasi võimalus sooritada kotkajaha- ja noorkotka-katsetes ettenähtud välitegevuse punkte ja erikatseid.

Narva poisid käisid matkamas.

Narva maleva noorkotkad, arvult 10, korraldasid käesoleva aasta suvel pikema jalgrattamatka. Matka sihiks oli kodumaa tundmaõppimine. Üldse sõideti läbi 748 km, läbides seejuures Rakvere, Tallinna, Pärnu, Viljandi ja Tartu. Matka juhiks oli nk. E. Saks.

Kaarli kodutütarde tööst.

Tartumaa Kaarli kodutütarde rühm organiseeriti möödunud aastal. Praegu on rühmas 14 liiget. Lastevanemate poolt kingiti käesoleval suvel rühmale lipp, mille õnnistamine toimus Vara kirikus. Sama päeva õhtul korraldati ka piduõhtu rahvamajas. Mõlemad ettevõtted õnnestusid hästi. Augustikuus korraldas rühm kodumaa tundmaõppimiseks ekskursiooni Petserisse ja selle ümbrusse.

Juhtide päevad Võrus.

Võru malev korraldab 26.—28. septembrini Võrus juhtide päevad. Juhtide päevadest võtavad osa maleva, malevkondade ja üksuste staapide liikmed. Päevade kavas on erilist tähelepanu pööratud praktilise töö küsimuste selgitamisele (näitlikud koondused, tegevusraamatute sisustamine, „Alati valmis“ võistluse läbiviimine jne.) kuid käsitletakse ka teoreetilisi alasid. Juhtide päevadel esinevad kõnedega NK. Peastaabi ülem n.-mag. J. Tedersoo, agr. H. Narusk ja KL. mal. propaganda-pealik J. Murro.

27. septembril korraldatakse kinoetendus ja peale seda näitlik kohus M. Metsanurga romaani „Ümera jõe“ alusel. Järgmisel päeval, 28. sept. toimub maleva pealikutekogu koosolek, mille kavas eelmise aasta tegevusaruanne ja eeloleva hooaja tegevuskava, valimised ja muude jooksvate küsimuste selgitamine.

Toimetuselt.

Teadmiseks kaastööliste.

Ajakirja järgmiste numbrite jaoks saadetavad käsikirjad peavad saabuma toimetusele hiljemalt vastava kuu 5-daks päevaks. Nimetatud asjaolu palub toimetus lahkesti silmas pidada.

Väljaandja: N. K. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltn. P. Asmus, prof. E. Ein, rektor J. Kõpp, koolinõunik J. Lang, dir. V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmäa.

Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid V. Hiir (tegevtoimetaja), R. Lahi, K. Liping, A. Ohaka ja E. Taks.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 9-60.

Tellimishind: aastas Kr. 1.20, 6 k. — Kr. 0.70, 3 k. — Kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti. Ajakiri ilmub 12 korda aastas.